

Veled zöldebb
lesz Zemplén!

Gyakorlati tudnivalók a
zempléni szelektív
hulladékgyűjtésről

Gyűjts!

Szelektálj!

VELED ZÖLD LESZ A ZEMPLÉN!

Az emberiség a Föld történetének legnagyobb kihívása előtt áll! Képesek vagyunk-e beismerni korlátainkat? Tudunk-e mértékletesebben élni, bölcsebben gondolkodni és tervezni? Erre a felfedezőútra invitál ez a kis füzet, melynek olvasása közben hasznos praktikákat és ötleteket sajátíthatsz el!

Legyél Te is a Zöldzemplén segítője!

HULLADÉK ÉS SZEMÉT!

Mi a különbség?

A szemét olyan haszontalanná vált anyagot jelent, amelyet tulajdonosa nem tud, vagy nem akar tovább használni. A szemét kikerül a körforgásból és hulladéklerakóba (szemétklerakó) szállítják, hogy ott tárolják. Van azonban olyan szemét is, ami nem a hulladéklerakóra kerül, mert sokan még mindig eldobálják úton-útfélen...

Ugye, Te nem teszel ilyet?

A hulladék a körforgásban marad!

A szeméttel szemben a hulladék szelektíven gyűjtve újrahasznosítható, így új termékek gyárthatók belőle. Ezért nagyon fontos a szelektív hulladékgyűjtés és a komposztálás, hogy minden értékes anyagot megmentsünk a hulladéklerakóra kerüléstől!

Mit és hogyan gyűjtsünk szelektíven?

A szelektív hulladékgyűjtésre sok lehetőségünk van! Használjuk ki minél jobban ezeket!

Hallottál már például az úrszemétről, vagy a szemétszigetekről?

Mára sajnos az úrtól egészen az óceánok leglakatlanabb pontjáig rengeteg szemetet halmoztunk fel, ami sok növénynek, állatnak és embernek megnehezíti az életét.

A Zöldzemplén programban az alábbi lehetőségek kínálóznak:

1. házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés: házhoz jönnek a sárga kukákba helyezett újrahasznosítható anyagokért

Mely hulladékok kerülhetnek az új, sárga színű szelektív gyűjtőedénybe?

Papír:

Bedobható: újságok, folyóiratok, füzetek, könyvek, hullámpapírok, csomagolópapírok, kartondobozok, kiöblített italos kartondobozok (tejes-, gyümölcsleves doboz)

NE dobjatok bele:

élelmiszer-maradványokat és egyéb szennyeződésekkel tartalmazó (pl. olaj, zsír, oldószer) papírokat, használt papír zsebkendőket, szalvétákat

Műanyag:

Bedobható: üdítős és ásványvizet PET palackok, kiöblített háztartási flakonok és azok lecsavart kupakjai (pl. samponos, habfürdős), háztartásban előforduló tiszta fóliák (szatyrok, tasakok, csomagoló fóliák), kimosott tejes-, joghurtos poharak

Ne dobjatok bele:

zsíros, olajos, háztartási vegyi anyaggal szennyezett (nem kimosott) flakont, margarinos dobozt, élelmiszer-maradványt tartalmazó műanyagot, hungarocellt, CD-Iremzt, magnó- és videokazettát, egyéb műanyagokból készült hulladékot (pl. nejlonharisnya)

Mire figyeljünk oda a szelektív gyűjtésnél?

- műanyag hulladék csak elmosva, szárazon kerüljön a kukába
- lehetőség szerint törekedjünk a hatékony hely kihasználásra:
  - a műanyag palackokat, flakonokat lapítsuk össze
  - a karton dobozokat daraboljuk fel
- étellel szennyezett hulladék ne kerüljön a szelektív gyűjtésbe
- **semmi esetre sem kerülhet ÜVEG hulladék a szelektív kukákba**, az üveg hulladékokat kimosva a szelektív hulladékgyűjtő szigetekre vagy a hulladékudvarokban lehet elhelyezni.
- érdemes lehet a lakásban is több szemetes használata:
  - szelektív hulladékoknak (papír, műanyag, fém)
  - maradék hulladéknak

2. szelektív hulladékgyűjtő sziget

Azokon a településeken, ahol elérhető lesz a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, ott a szigetek elsődleges funkciója az üveg hulladékok szelektív gyűjtése lesz, a papír és műanyag hulladékot az otthoni, házhoz menő szelektív gyűjtőedény segítségével lehet gyűjteni.

Ne lepődj meg, ha az eddig megszokott szelektív hulladékgyűjtő szigetek átalakulnak, és csak az üvegek gyűjtésére szolgáló edények maradnak meg.

Azokon a településeken, ahol nem lesz házhoz menő gyűjtés ott a szelektív hulladékgyűjtő szigeteken nyílik lehetősége a lakosságnak a papír, műanyag és üveg hulladékok gyűjtésére.

Hulladékudvar, újrahasználati központ:

4 hulladékudvar is létesül a Zöldzemplén programban, ahol a papír, üveg, műanyag flakon, fólia, fémhulladék, alumínium italos doboz, vashulladék, fahulladék és a textilhulladékon felül leadható a gumiabroncs, a hűtőszekrény, az elektronikai hulladék, sőt, még a veszélyes hulladékok (szárazelem, akkumulátor, gyógyszer, festékmaradékok, sütőzsírok, növényvédőszer maradékok, fénycső és izzó) is.

Hol találunk ilyen udvart 2015 őszétől a Zöldzemplén program területén?

- Bodrogkeresztúr
- Sárospatak
- Sátoraljaújhely
- Tokaj

A hulladékudvarokban, az alábbiakban felsorolt hulladékfajtákat adhatjátok le:

- papír: újságok, folyóiratok, füzetek, könyvek, hullámpapír, csomagolópapír, kartondoboz
- italos karton (tetrapak) doboz (csak kimosva)
- műanyag: hungarocell, PET palack és azok lecsavart kupakjai
- színes és fehér üveg: italos, befőttes, parfümös és öblösüveg
- fémdoboz: üdítős, sörös, konzerves doboz
- zöldhulladék: kerti zöldhulladék, ágak, gallyak stb.
- évente lomtalanítás keretében a kukák mellé kirakott használaton kívüli bútorokat, eszközöket elszállítják
- építési hulladék

Veszélyes hulladékok ill. veszélyes összetevőket tartalmazó hulladékok:

- elhasznált háztartási gép: mosógép, hűtőgép, stb.
- elektronikai hulladék: számítástechnikai hulladék
- fénycsőek és világítótestek
- szárazelem
- használt sütőzsiradék és göngyölege
- fáradt olaj és göngyölege
- használt akkumulátor

Mi készül a szelektíven gyűjtött hulladékból?

Miután elszállították tőlünk a szelektív hulladékot, kézzel és gépekkel alaposan átválogatják. A szétválogatott anyagokat bebálázzák, azaz hatalmas kockákat préselnek belőlük. A nagy bálákat elszállítják az újrahasznosító üzembe, ahol újra értékes termékek készülnek a hulladékból! Így marad körforgásban az anyag, sikerült leutánozni a természet körforgását!

Műanyag hulladékból termelődik a legtöbb háztartásainkban. Ha szelektíven gyűjtjük, ebből készülhet az újrahasznosítás során szemetes zsák, virágcserep, vödör, lapát, kerítésoszlop, móló, műszálás pulóver, játszótér, pad, kerítés, vagy akár komposztkeret.

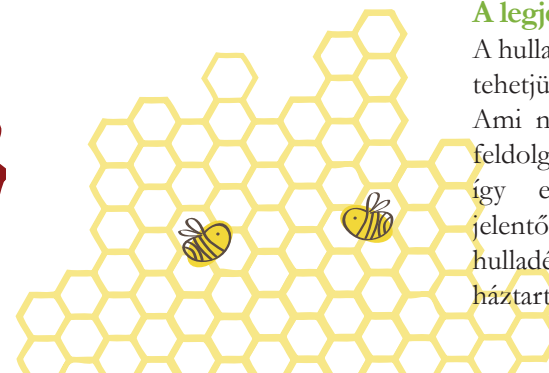
A papír hulladék gyűjtésének van a legnagyobb hagyománya, ebből készül pl.: kartondoboz, kartonbútor, újság, füzet, irodai papír.

A színes-, és fehér üveg hulladékból válogatás és újrahasznosítás során újra üveg készül! A kevert üveghulladékot ledarálva az építőiparban és útépitéseknél használják.

A legjobb hulladék az, ami nincs is!

A hulladék keletkezésének megelőzésével tehetjük a legtöbbet a tiszta környezetért! Ami nem kerül a kukákba, nem kerül feldolgozásra, az már nem is hulladék, így ezek a hulladék megelőzését jelentő lépések. Akár több 100 kg hulladék keletkezése előzhető így meg háztartásonként évente.

A komposztálás

A **komposztálás** a hulladék-megelőzés egyik nagy praktikája, ugyanis az otthon keletkező hulladék majdnem fele olyan szerves anyag, amit komposztálással mi magunk hasznosíthatunk! A komposztálással a természeti körfogást utánozzuk, és ennek köszönhetően a zöld hulladékból a növények számára felvehető hasznos tápanyag és föld, magas humusz tartalmú komposzt keletkezik.

Ezért érdemes a konyhai- (zöldség- és gyümölcsmaradványok, kávézacc, teafű, tojáshéj, vágott virág), és a kerti hulladékokat (fűnyesedék, ágak, elszáradt növények) külön gyűjteni és helyben, fakeretben, műanyag silóban, fém hálóban, vagy éppen bontott téglából épített komposztálóban hasznosítani.

A Zöldzemplén projekt keretében 6.000 komposztálót kapnak az itt élők, TE is jelentkezhetsz egy komposztálóért, ha családdal együtt szeretnétek otthon komposztálni.

Mi kerülhet a komposztálóba?

Konyhai hulladékok: gyümölcs, zöldség, krumpli, tojáshéj, kávézacc, tea-filter tartalma, elhervadt, vágott virág, elszáradt cserépes növények (cserép nélkül) stb.

Kerti hulladékok: elnyílt virágok, lehullott gyümölcs- és zöldség, ágak, gallyak, lombok, fűnyesedék, kerti gaz

Mit ne tegyetek a komposztálóba?

- Főtt ételmaradékot (főként húst és halat, mártásokat és leves-maradékokat), kenyeret és csontokat
- Hamut (vagy csak nagyon kis mennyiségben)
- Üveget, fémet és műanyagot (idegen anyagot)
- Színes újságot
- Pelenkát, porzsák tartalmát
- Fáradt olajat, vegyszereket, festéket, elemet, növényvédő szert, gyertya maradékot (semmiféle veszélyes anyagot!)

**A megelőzés
leghatékonyabb módszere
azonban a tudatos vásárlás.
Rajtunk múlik ugyanis,
mit vásárolunk meg.**

Tuti tippek, hogy kevesebb legyen a hulladék!

1. Amit meguntál, kinőttél, ne dobd a kukába, inkább ajándékozd el, vagy add oda rászorulóknak!
2. Nem kell mindent megvenni! Könyvet, CD-t, DVD-t, sportfelszerelést is lehet kölcsönözni, vagy bérelni! Te is add kölcsön, ami otthon porosodik, hátha valakinek éppen nagyon kell!
3. Üdítő és palackozott ásványvíz helyett igyál csapvizet, vagy forrásvizet! Ezzel még spórolsz is! Ha pedig otthon szódát, vagy szikvizet rendeltek, azt újratölthető palackban fogják kiszállítani és nem keletkezik újabb hulladék.
4. Legyél Te is újrahasznosító! Hulladék anyagokból rengeteg érdekes és hasznos dolgot lehet készíteni. A műanyag palackból készülhet madáretető, az újságpapírból dekoráció, vagy kreatív csomagolás! A kiegészített villanykörte szépen kifestve még a karácsonyfán is jól mutat!
5. Használj kevesebb műanyagot! Ne fogadj el például nejlonzacskót, legyen nálad mindig vászontáska!
6. Válassz újratölthető, betétdíjas termékeket!
7. Takarékoskodj a papírral és használj újrapapírból készült termékeket!
8. Javítsd meg ami elromlott, vagy kérj segítséget!
9. Vásárolj piacon és támogasd ezzel a helyi termelőket!
10. Bevásárolni teli hassal, bevásárlólistával és vászontáskával indulj!

A Zöldzemplén projektről röviden

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 85 település részvételével alakult meg az Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Önkormányzati Társulás, mely az „Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Rendszer teljes kiépítése” című, Zöldzemplén elnevezésű projekttel valósítja meg fejlesztéseit a társulás 81 települését érintően.

A Zöldzemplén projekt célja a társult települések területén megteremteni a modern és költséghatékony hulladékgazdálkodás feltételeit 81 település hulladékgazdálkodási rendszerének átalakításával, fejlesztésével.

„A földi élet jövője attól függ, hogy képesek vagyunk-e cselekedni. Sokan egyénileg is megtesznek minden tőlük telhetőt, ám valódi sikert csak akkor érhetünk el, ha gyökeres változások mennek végbe a társadalomban, a gazdaságban és a politikában.”

(Sir David Attenborough)

Projekt összköltsége: 4.063.994.234 Ft
Projekt megvalósítása: 2015. szeptember 30.
Azonosítószám: KEOP-1.1.1/2F/09-11-2013-0001

További információ:
www.zoldzemlen.hu

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE